

Odrodzenie Izraela

Naród wybrany

W owym dniu podniosę upadającą chatkę Dawida i zamuruję jej pęknięcia, i podźwignę ją z ruin, i odbuduję ją jak za dawnych dni,(...) i odmienię los mojego ludu izraelskiego, tak że odbudują spustoszone miasta i osiedlą się w nich. Nasadzą winnice i będą pić ich wino, założą ogrody i będą jeść ich owoce. Zaszczepię ich na ich ziemi; i nikt ich już nie wyrwie z ich ziemi, którą im dałem – mówi Pan, twój Bóg – Amos. 9:11,14,15.

Zniszczenie i upadek Jerozolimy w okresie pomiędzy rokiem 70 a 135 n.e. sprawił, że Żydzi stracili własny kraj. W czasie niewoli babilońskiej w latach 607 – 587 p.n.e. Bóg zachowywał ich nadzieję narodową przez utrzymanie resztki tego ludu w ich własnej ziemi. Gdy zaczęli oni wracać z niewoli w roku 538 p.n.e., nadzieja odżyła. Jednak naród żydowski ponownie odwrócił się od Boga i stanął w obliczu unicestwienia. Za każdym razem, gdy wołali do Boga, On odpowiadał:

„Wiele razy ich wybawiał, lecz oni buntowali się w zamysłach swoich i upadli przez winy swoje. Lecz wejrzał na ich niedolę i wysłuchał ich wołania. Przypomniał sobie o swym przymierzu z nimi i zlitował się według wielkiej łaski swojej. Wzbudził dla nich miłosierdzie u wszystkich, którzy ich uprowadzili w niewolę” (Ps. 106:43-46).

Rzym sprawił, że niewielu pozostało, by wołać do Boga. Świątynia została spalona i zniszczona w stopniu wykluczającym naprawę, zaś lud uległ rozproszeniu. Kraj został nazwany „Palestyną”, określeniem, które pochodzi od słowa „Peleshet”, które często pojawia się jako geograficzne określenie narodu (słowo to, zanotowane w Konkordancji Stronga pod nr 6429, pojawia się osiem razy w Starym Testamencie i zwykle jest tłumaczone jako „Filistea”. Pierwszy przypadek, gdzie zostało ono użyte, to 2 Moj. 15:14). Żydom pozwolono powracać do swej ojczyzny tylko raz w roku, w dziewiątym dniu miesiąc Av, który jest dorocznym dniem żałoby. Jeruzalem zostało przebudowane przez Rzymskich żołnierzy. Kolejne narody okupowały ziemię, która przez Żydów, Muzułmanów i Chrześcijan uważane jest za świętą.

Proroctwo Jezusa

Zaledwie na kilka dni przed swoją śmiercią na krzyżu w roku 33 n.e., Jezus wygłosił proroctwo o zniszczeniu Jerozolimy:

„A gdy Jezus opuszczał świątynię i odchodził, przystąpili uczniowie jego, aby mu pokazać zabudowania świątyni. A On, odpowiadając, rzekł do nich: Czy nie widzicie tego wszystkiego? Zaprawdę powiadam wam, nie pozostanie tutaj kamień na kamieniu, który by nie został rozwalony” (Mat. 24:1-2).

Czterdzieści lat później, Izrael utracił swój byt narodowy na następne 1800 lat.

Po wygłoszeniu proroctwa o zniszczeniu świątyni, Jezus powiedział swym uczniom:

„Gdy zaś ujrzycie Jerozolimę otoczoną przez wojska, wówczas wiedźcie, że przybliżyło się jej zburzenie. Wtedy mieszkańcy Judei niech uciekają w góry, a ci, którzy są w obrębie miasta, niech wyjdą z niego, a mieszkańcy wsi niech nie wchodzą do niego. Gdyż dni te, to dni odpłaty, aby się wypełniło wszystko, co jest napisane. Biada brzemiennym i karmiącym w owe dni; będzie bowiem wielka niedola na ziemi i gniew nad tym ludem” (Łuk. 21:20-23).

Dwójnasób

Prorok Jeremiasz z woli Bożej wypowiedział takie proroctwo:

„Gdyż moje oczy patrzą na wszystkie ich drogi, nie są one utajone przed moim obliczem i nie jest ich wina zakryta przed moimi oczami. I odpłacę im najpierw w dwójnasób za ich winę i ich grzech, że splamili moją ziemię ścierwem swoich obrzydliwości i swoimi ohydami napelnili moje dziedzictwo” (Jer. 16:17-18).

Określenie „dwójnasób” użyte przez Jeremiasza pochodzi z hebrajskiego słowa które oznacza powtórzenie, powielenie lub podwójną ilość. Od śmierci Jakuba, Izrael otrzymywał od Boga wiele błogosławieństw i doświadczał jego kierownictwa, aż do chwili, gdy Rzym ostatecznie unicestwił ich nadzieję. Proroctwo Jeremiasza wskazuje, że Izrael musiał zapłacić za swój grzech nieposłuszeństwa, przez okres nielaski porównywalny

do czasu łaski.

Zniszczenie Izraela

Po śmierci Jakuba (albo inaczej Izraela), jego dwunastu synów zorganizowało się w dwunastopokoleniowy naród. Bóg traktował dzieci Izraela w sposób wyjątkowy:

„Tylko o was zatroszczyłem się spośród wszystkich pokoleń ziemi, dlatego was będę karał za wszystkie wasze winy” (Amos. 3:2).

Ten 1845 letni okres ustawicznej łaski zakończył się w dziesiątego dnia miesiąca Nisan w 33 roku n.e., gdy Jezus wjechał do Jerozolimy na osłęciu, oddając się temu narodowi jako jego król. Bez względu na to, czy zostałby przez nich przyjęty czy też odrzucony, Jezus jako Mesjasz i potomek Dawida miał prawo objąć rządy nad tym narodem. Prorok Zachariasz przepowiedział to wydarzenie: „Wesel się bardzo, córko syjońska! Wykrzykuj, córko jerozalemska! Oto twój król przychodzi do ciebie, sprawiedliwy on i zwycięski, łagodny i jedzie na osie, na osłęciu, źrebięciu osłicy” (Zach. 9:9). Zachariasz zanotował również i to, że czas łaski dla Izraela dobiegał wówczas końca, a rozpoczynał się okres niełaski:

„Wróćcie do twierdzy, wy więźniowie, którzy jeszcze macie nadzieję! Nadto dziś ogłaszam: W dwójnasób ci oddam” (Zach. 9:12).

Cztery lata później, na wiosnę roku 73 n.e., niewielka grupa żydowskich powstańców zginęła w Masadzie. Sześćdziesiąt dwa lata później stłumione zostało ostatnie powstanie. Rzym osiągnął swój cel.

Powrót łaski

W roku 1878, po 1845 latach od chwili, gdy Jezus ogłosił opustoszenie domu Izraela (Mat. 23: 38) oraz krótko po powrocie Pana, wydarzenia przybrały obrót który wskazuje, że czas karania dobiegł końca. Turcja sprawowała kontrolę nad Palestyną, lecz została pokonana w wojnie Rosyjsko – Tureckiej. Traktat zawarty w San Stefano pod koniec wojny, zmodyfikowany następnie przez Berliński Kongres Narodów, zapoczątkował rozłam Imperium Otomańskiego. Następnie, w czasie I Wojny Światowej, Palestyna przeszła w ręce Brytyjczyków. Benjamin Disraeli, niepraktykujący Żyd znany również jako Lord Beaconsfield, został premierem Anglii w roku 1874, co umożliwiło mu wpłynięcie na bieg wydarzeń w sposób korzystny dla Żydów. Poniższy cytat z Encyklopedii Żydowskiej wydanej pomiędzy rokiem 1901 a 1906 opisuje tę sytuację:

„Lord Derby (konkurent) wycofał się z życia politycznego a Disraeli został premierem. W roku 1869 przegrał wybory i urząd objął Pan Gladstone. (...) W roku 1874 ponownie sięgnął po władzę. (...) Miał wówczas niemal siedemdziesiąt lat, co zmusiło go do zamiany Izby Gmin na mniej forsowną atmosferę Izby Lordów. Został Hrabią Beaconsfield w roku 1876. W tamtym czasie szereg tureckich prowincji znajdowało się w stanie wrzenia, zaś Rosja, na przekór postanowieniom traktatu, wypowiedziała sułtanowi wojnę. (...) Gdy jednak Rosja praktycznie wymazała Imperium Tureckie z mapy Europy na mocy traktatu w San Stefano, Lord Beaconsfield wysłał flotę brytyjską na Dardanele i sprowadził oddziały indyjskie na Maltę, jako wskazówkę co do intencji brytyjskiego rządu. (...) Rosja uległa i zgodziła się przedyskutować całą kwestię na Kongresie Berlińskim (13 czerwca 1878 – 13 lipca 1878). Na kongresie tym funkcję delegata pełnił Lord Beaconsfield, a towarzyszył mu Markiz Salisbury. Publiczna interwencja Disraeliego w sprawie Żydów rumuńskich [sic!] polegała na wspieraniu M. Waddingtona, który wywołał ten temat w imieniu Francji. Uważa się, że był on jednak bardziej aktywny i przejął inicjatywę za kulisami sceny dyplomatycznej. (...) W szeregu przypadków, Kongres przyznał pełnię cywilnych i politycznych praw Żydom, w uznaniu ich niezależności, co miało istotny wpływ na historię Żydów w południowowschodniej Europie w ostatnich czasach” – www.jewishencyclopedia.com.

W Rosji, Rumunii i Niemczech rozpoczęły się pogromy Żydów. Wywołały one powstanie pierwszej fali uchodźców, którzy wykorzystali swe nowo przyznane prawa i powrócili by zakupić ziemię w Palestynie, objętej turecką kontrolą.

Petah Tikva

Ci pierwsi pionierzy złożyli ofertę na zakup ziemi w Dolinie Achor nieopodal Jerycha. Gdy turecki sułtan anulował transakcję i odmówił im dostępu, osadnicy przenieśli się w okolice koło rzeki Yarkon i zachowali nazwę Petah Tikvah (Drzwi Nadziei). Tym razem, sułtan zezwolił na zakup ziemi, lecz zmusił ich do ewakuacji z bagnistego terenu gdy w okolicy wybuchła epidemia malarii.

Mając zapewnione wsparcie finansowe ze strony barona Edmonda de Rothschild, grupa osadników osuszyła bagna i powróciła w roku 1883. Wkrótce dołączyli do niej inni uciekinierzy, którzy uchodzili przed prześladowaniami jakie wybuchły w Europie w okresie przed I Wojną Światową.

Syjonizm

Teodor Herzl był z wykształcenia prawnikiem. Studia ukończył w Wiedniu, jednakże pracę w roli korespondenta podjął w Paryżu. W roku 1895 zajmował się

sprawą kapitana armii francuskiej, Alfreda Dreyfusa. Dreyfus był Żydem, a oskarżony został o przekazywanie tajnych dokumentów rządowi niemieckiemu. Długotrwały i gorzki proces nie ujawnił dowodów które by obciążały Dreyfusa, ale i tak został skazany na pobyt w kolonii karnej na Diabelskiej Wyspie w okolicach Australii. Wówczas Herzl zdał sobie sprawę z faktu, jak głęboko antysemityzm był zakorzeniony w Europie.

W lutym Herzl opublikował swe dzieło „Judenstaat” („-Państwo Żydowskie”). Jego własne słowa najlepiej oddają cel tego dokumentu: „Idea jaką rozwijam w tej broszurze, jest stara: jest nią odrodzenie państwa żydowskiego”.

Gdy angielskie tłumaczenie ukazało się trzy miesiące później, życie Herzla przybrało nowy obrót. Popłynął do Londynu, gdzie został natychmiast wezwany do dzielnicy East End. Mieszkający tam syjoniści przekonali go aby objął kierownictwo ich ruchu. Już wkrótce wszyscy Żydzi skupieni wokół ruchu syjonistycznego uznali jego autorytet. Celem jego życia stało się utworzenie państwa żydowskiego. Jego niewielka grupka rozwinęła się w potężny ruch. Pierwszy kongres syjonistyczny został zaplanowany przez Herzla w roku 1897 w Szwajcarii, w kraju, który znał najlepiej. Prawnik ten wkrótce został wybrany na przewodniczącego i przekonał delegatów, że ruch musi skupić się na „utworzeniu zabezpieczonego publicznie, prawnie zapewnionego domu dla ludu żydowskiego w Palestynie”. Chociaż pierwsi osadnicy w pierwszym osiedlu doświadczyli w swych wysiłkach Bożej łaski, to jednak przed I Wojną Światową większość Żydów nie miała możliwości emigracji, z uwagi na ciągłe prześladowania. Czterdzieści lat później, w roku 1918, nastąpił spadek liczby pogromów i zmiana ogólnoswiatowej polityki, co doprowadziło do pierwszej masywnej aliyah, jako dowodu powracającej łaski.

Deklaracja Balfoura

Deklaracja Balfoura przez wielu obserwatorów została

uznana za jeden z najbardziej niezwykłych dokumentów wydanych przez jakikolwiek rząd w historii. Przybrała ona formę listu od rządu króla Jerzego V do międzynarodowego finansisty z domu bankowego Rotschilda. Lord Allenby, generał armii brytyjskiej umożliwił publikację „Deklaracji” w Palestynie przez dwa lata, ponieważ jego siły nadal toczyły walki na południe od linii Gaza – Beersheba. Deklaracja Balfoura nie była znana w Palestynie aż do utworzenia administracji cywilnej w 1920 roku, ale samo jej powstanie miało miejsce wkrótce po upływie czasu, w jakim poganie „depotali” Jerozolimę.

Wkrótce potem, rządy Stanów Zjednoczonych i innych państw wyraziły swe poparcie dla Deklaracji Balfoura. Rząd brytyjski został obdarzony mandatem do sprawowania kontroli nad Palestyną, zaś Liga Narodów potwierdziła brytyjską publikację deklaracji w dniu 24.07.1922 roku. W czasie tej procedury zatwierdzenia miał miejsce jeden szczególny incydent. Przywódcy syjonistyczni obawiali się, że brytyjski sprzeciw wobec zatwierdzenia w Radzie Ligi Narodów zaowocuje porażką, a tym samym brakiem międzynarodowego poparcia dla ich praw do ustanowienia swej ojczyzny w Palestynie. Brytyjskim przedstawicielem był Lord Curzon i to on miał zaprezentować deklarację Balfoura na forum Rady. Był on zdeklarowanym przeciwnikiem Mandatu i było prawdopodobne, że nie przedstawi jej do zatwierdzenia.

Krótko przed poddaniem tej kwestii pod rozagę Rady, Lord Curzon poważnie zachorował i nie był w stanie wziąć udziału w głosowaniu. W jego miejsce jako delegata brytyjskiego, natychmiast został wybrany Arthur James Balfour i to on stanął przed Radą. Balfour, pomysłodawca samego dokumentu, głosował za jego zatwierdzeniem. Żydzi uznali to za „cud od Boga”. Dwadzieścia sześć lat później, w roku 1948, narodziło się państwo Izrael.

Griehs Len (USA)